

01 okt 2026 -03:00

Klimaatrisico's: nieuwe studie identificeert federale hefboomen om België weerbaarder te maken

Hoe kan België zich beter aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverstoring? Een nieuwe studie, uitgevoerd in opdracht van de dienst Klimaatverandering van de FOD Volksgezondheid, brengt verschillende maatregelen in kaart die het federale niveau kan nemen om de weerbaarheid van de samenleving te versterken. De analyse focust op risico's zoals hittegolven, overstromingen, druk op de gezondheidszorg en toenemende sociale kwetsbaarheid, en levert belangrijke bouwstenen voor het nieuw Federaal Adaptatieplan.

België wordt steeds vaker geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatverstoring. Overstromingen, hittegolven, droogte en andere extreme weersomstandigheden hebben niet alleen gevolgen voor mens en milieu, maar ook voor onze infrastructuur, economie, gezondheidszorg en sociale samenhang. Zo kostten de overstromingen van 2021 in Wallonië naar schatting ruim 5,2 miljard EUR, terwijl studies aangeven dat de economische schade door klimaatverandering in België tegen 2050 kan oplopen tot ongeveer 5% van het bbp. Ook de recente hittegolven gingen gepaard met een aanzienlijke impact op de volksgezondheid, met een oversterfte van bijna 3000 mensen tijdens de zomer van 2026, volgens Sciensano. De gebeurtenissen van de voorbije jaren tonen aan dat klimaatadaptatie geen keuze is, maar een noodzakelijke voorwaarde om onze samenleving weerbaar te maken.

Om die uitdaging aan te gaan, werkt de federale overheid aan een actualisering van het Federaal Adaptatieplan. Ter ondersteuning daarvan voerden [VITO](#), [ICEDD](#), [Ramboll](#) en [Möbius](#) de studie *Be-Adapt: Adaptation Measures in Belgium Based on Risk Analyses* uit in opdracht van de dienst Klimaatverandering van de FOD Volksgezondheid.

Prioritaire klimaatrisico's voor België

De studie bouwt voort op de [Belgische klimaatrisicobeoordeling](#) van het Centrum voor Risicoanalyse van Klimaatverandering (CERAC) en onderzoekt tien klimaatrisico's waarin het federale niveau een belangrijke rol kan spelen.

Zes risico's werden diepgaand geanalyseerd:

- de verzekeraarbaarheid van woningen in overstromingsgevoelige gebieden;
- gezondheidsrisico's als gevolg van hittegolven;
- de kwetsbaarheid van energie-infrastructuur voor extreme weersomstandigheden;
- de impact van klimaatverandering op de mentale gezondheid;
- toenemende sociale ongelijkheid en druk op de sociale cohesie;
- risico's voor de continuïteit van de gezondheidszorg tijdens hittegolven en overstromingen.

Voor vier bijkomende risico's sloot de studie aan bij bestaande processen en expertise. Daardoor werden deze risico's minder diepgaand onderzocht, zonder afbreuk te doen aan hun belang. Het betreft risico's voor transportinfrastructuur, verstoringen van internationale voedselketens, verplaatsingen van personen na klimaatrampen en de verspreiding van vectorgebonden ziekten, zoals infectieziekten overgedragen door muggen en teken.

Federale hefboomen voor meer veerkracht

Voor elk van de zes prioritair onderzochte risico's identificeerden de onderzoekers adaptatiemaatregelen die het federale niveau kan uitrollen.

De voorgestelde maatregelen bestrijken uiteenlopende beleidsdomeinen. Ze gaan van kennisopbouw, monitoring en vroegtijdige waarschuwingssystemen tot crisisvoorbereiding, bescherming van kritieke infrastructuur, risicocommunicatie, ondersteuning van kwetsbare groepen en versterking van de continuïteit van essentiële diensten.

De studie benadrukt bovendien dat klimaatadaptatie een transversale uitdaging is die samenwerking vraagt tussen verschillende beleidsniveaus en sectoren. Gezondheidszorg, sociale bescherming, energievoorziening, crisisbeheer en infrastructuurbeleid spelen daarbij een belangrijke rol.

Investeren in preventie loont

Klimaatadaptatie en klimaatweerbaarheid omvatten meer dan het reageren op crisissen wanneer ze zich voordoen. Door risico's tijdig in kaart te brengen en preventieve maatregelen te nemen, kunnen schade, maatschappelijke ontwrichting en economische kosten aanzienlijk worden beperkt.

Investeren in adaptatie levert bovendien brede maatschappelijke voordelen op. Het draagt bij aan een betere volksgezondheid, een grotere sociale veerkracht, een hogere continuïteit van essentiële diensten en een grotere weerbaarheid van de samenleving tegen de toekomstige gevolgen van klimaatverstoring. Samen vormen mitigatie en adaptatie twee complementaire pijlers van een doeltreffend klimaatbeleid, gericht op zowel het beperken van klimaatverandering als het versterken van de weerbaarheid van onze samenleving.

De studie bepaalt nog niet welke beleidskeuzes de regering zal maken, maar biedt wel een wetenschappelijke basis en mogelijke maatregelen ter voorbereiding van het Federaal Adaptatieplan 2027-2031. Op initiatief van Minister van Klimaat Jean-Luc Crucke zullen deze voorstellen door de federale administraties worden geëvalueerd op hun doeltreffendheid, haalbaarheid en kostprijs. De minister zal vervolgens de politieke besluitvorming binnen de federale regering coördineren. Het plan zou in de loop van 2027 worden afgerond.

Volgens Jean-Luc CRUCKE, Minister van Mobiliteit, Klimaat en Milieutransitie van België : ““De hittegolven en natuurbranden van deze zomer hebben ons er opnieuw aan herinnerd: het blijft essentieel om onze uitstoot te verminderen, maar tegelijkertijd moeten we ons land voorbereiden op de gevolgen van de klimaatverstoring. De evaluatie van het CERAC en deze nieuwe studie bieden ons een solide wetenschappelijke basis om verder te handelen. Ik zal de voorbereiding van het Federaal Adaptatieplan 2027-2031 aansturen en deze werkzaamheden trekken. Ons doel is duidelijk: risico's beter anticiperen en de bevolking, onze infrastructuur en onze economie beter beschermen.”

Meer informatie :

De gedetailleerde resultaten van de BE-Adapt-studie zijn beschikbaar op [de website van de Klimaatdienst](#).

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Annelies Wynant
Woordvoester (NL)
+32 2 524 97 38
+32 485 73 44 05
annelies.wynant@health.fgov.be

Justine Cerise
Woordvoester (FR)
+32 (0)499 27 40 30
+32 (0)2 524 99 13
justine.cerise@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 (0)2 524 99 21
+32 (0)475 93 92 71
vinciane.charlier@health.fgov.be